

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	แนวทางการนำยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษานอกระบบมาใช้พัฒนา ศักยภาพการจัดการศึกษานอกระบบในอำเภอเมืองเชียงใหม่
ผู้เขียน	นายมาตุภูมิ บุญสวัสดิ์
ปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.สุวรรณ หมั่นตาบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการนำยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษานอกระบบ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต พ.ศ.2549-2551 มาใช้ในการพัฒนาศักยภาพการศึกษานอกระบบในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ประชากรวัยแรงงานที่กำลังเรียนในศูนย์การเรียนชุมชนตำบลนาร่อง ตำบลสันผีเสื้อและตำบลแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานการศึกษายกระดับ ครูผู้สอนสังกัดศูนย์การศึกษา

นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงใหม่ ครูผู้สอนสังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองเชียงใหม่ ครูศูนย์การเรียนชุมชน (ศรช.) ตำบลสันผีเสื้อและตำบลแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2551 จำนวนทั้งสิ้น 86 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประชากรที่ใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย ประชากรวัยแรงงานที่กำลังเรียนในศูนย์การเรียนชุมชนตำบลนาร่อง ตำบลสันผีเสื้อและตำบลแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จำนวน 4 คน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานการศึกษายกระดับ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการสำนักบริหารยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษาที่ 9 จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษา

นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองเชียงใหม่ จำนวน 1 คน ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ศรช.) ตำบลสันผีเสื้อและตำบลแม่เหิยะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จำนวน 2 คน ในปีการศึกษา 2551 จำนวนทั้งสิ้น 10 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ ประเด็นและวาระการประชุมเชิงปฏิบัติการ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายและทั่วถึง สภาพการนำยุทธศาสตร์มาใช้ ในภาพรวมเป็นจริงอยู่ในระดับมาก โดยมีการจัดกิจกรรมให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญในการยกระดับการศึกษาแก่กลุ่มวัยแรงงาน ปัญหา ที่พบคือ กลุ่มเป้าหมายไม่ค่อยเห็นความสำคัญของกิจกรรมการจัดการศึกษา แนวทางการนำยุทธศาสตร์มาใช้ในการพัฒนา คือ กศน. ควรมีจุดศูนย์กลาง เช่น มีวันมอบวุฒิบัตรแก่ผู้ที่จบการศึกษามารวมกัน และมีการทำข่าวของหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ การเรียนมุ่งแก้ปัญหา สร้างชีวิตใหม่ สะสมผลการเรียนและเทียบโอนได้ สภาพการนำยุทธศาสตร์มาใช้ ในภาพรวม เป็นจริงอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น โดยมีการดำเนินการให้ผู้เรียนสามารถสะสมผลการเรียนและเทียบโอนได้ ปัญหา ที่พบคือ ผู้เรียนขาดความเข้าใจในการเทียบโอนทางการศึกษา แนวทางการนำยุทธศาสตร์มาใช้ในการพัฒนา คือ ควรมีการปฐมนิเทศและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการเทียบโอนและประสบการณ์ อีกทั้ง เทียบระดับการศึกษาให้ผู้เรียนทราบพร้อมกัน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ การขยายและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้หลากหลาย สภาพการนำยุทธศาสตร์มาใช้ ในภาพรวมเป็นจริงอยู่ในระดับมาก โดยมีการส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ปัญหา ที่พบคือ ขาดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในพื้นที่ห่างไกล แนวทาง การนำยุทธศาสตร์มาใช้ในการพัฒนา คือ ครู กศน. ควรส่งเสริมการเรียนให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยการให้เกียรติแก่หน่วยต่างๆ เช่น ติดป้ายประกาศหรือประกาศเกียรติคุณให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของ กศน.

ยุทธศาสตร์ที่ 4 คือ การส่งเสริม สนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง สภาพการนำยุทธศาสตร์มาใช้ ในภาพรวม เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ต่อสาธารณชน โดยการผ่านสื่อที่หลากหลายเพื่อจูงใจให้หน่วยงานต่างๆ เข้าร่วมกิจกรรม ปัญหา ที่พบคือ การประชาสัมพันธ์ เพื่อดึงดูดความสนใจของประชาชนยังมีน้อยและภาคีเครือข่ายส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีส่วนร่วมกับการศึกษานอกโรงเรียน แนวทาง การนำยุทธศาสตร์มาใช้ในการพัฒนา คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์หลากหลายช่องทาง เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณา เป็นต้น เพื่อดึงดูดความสนใจและความร่วมมือของภาคีเครือข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 คือ การปรับระบบบริหารมุ่งบริการที่มีคุณภาพ สภาพการนำยุทธศาสตร์มาใช้ ในภาพรวมเห็นด้วยและเป็นจริงอยู่ในระดับมาก โดยมีการพัฒนาผู้นำในองค์กรทางการศึกษา ให้เป็นมืออาชีพ ปัญหาที่พบคือ ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนยังขาดการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษา แนวทางการนำยุทธศาสตร์มาใช้ในการพัฒนา คือ ศูนย์การเรียนรู้และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเชิญ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทางด้านการศึกษา และนักศึกษาฝึกงานของแต่ละมหาวิทยาลัยเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
 Copyright© by Chiang Mai University  
 All rights reserved

<b>Thesis Title</b>	Guidelines in Applying Strategies of Informal Education Reform for Efficiency Development of Informal Education Management in Mueang Chiang Mai District	
<b>Author</b>	Mr. Matuphum Boonsawat	
<b>Degree</b>	Master of Education ( Educational Administration)	
<b>Thesis Advisory Committee</b>	Assoc. Prof. Dr. Choocheep Puthaprasert	Advisor
	Lect. Dr. Suwan Muntabutara	Co-advisor

### ABSTRACT

The purpose of this research study was to determine problems and guidelines of strategies implementation for non-formal education reform to develop lifelong learning during B.E. 2549-2551 in order to develop the capacity of the non-formal education in Mueang Chiang Mai District. The study population was divided into 2 groups. First were 86 questionnaire responders consisting of students who were workers and studied in Pilot Tambon Community Learning Centers at Tambon Sanpeesua and Maehia, Mueang Chiang Mai district, the government officials who were responsible for upgrading education, teachers working under non-formal education centers in Mueang Chiang Mai district, teachers in community learning centers of Tambon Sanpeesua and Tambon Mae Hia, Mueang Chiang Mai district in 2008. The research instrument for this group was the questionnaire and the obtained data were analyzed by using frequency, percentage, means, standard deviation and descriptive analysis. The second group was 10 attendants in the workshop, consisting of 4 students who were workers and studied in Pilot Tambon Community Learning Centers at Tambon Sanpeesua and Maehia, Mueang Chiang Mai district, 1 government official who was responsible for upgrading education, the director of The Office of Strategy Management and Integration in Education No.9, the director of

Chiang Mai non-formal education center, and 2 teachers in community learning centers of Tambon Sanpeesua and Tambon Mae Hia, Mueang Chiang Mai district in 2008. The instrument for this group were issues and agenda of the workshop they attended and the collected data was analyzed by descriptive analysis.

The study's findings were summarized as follow:

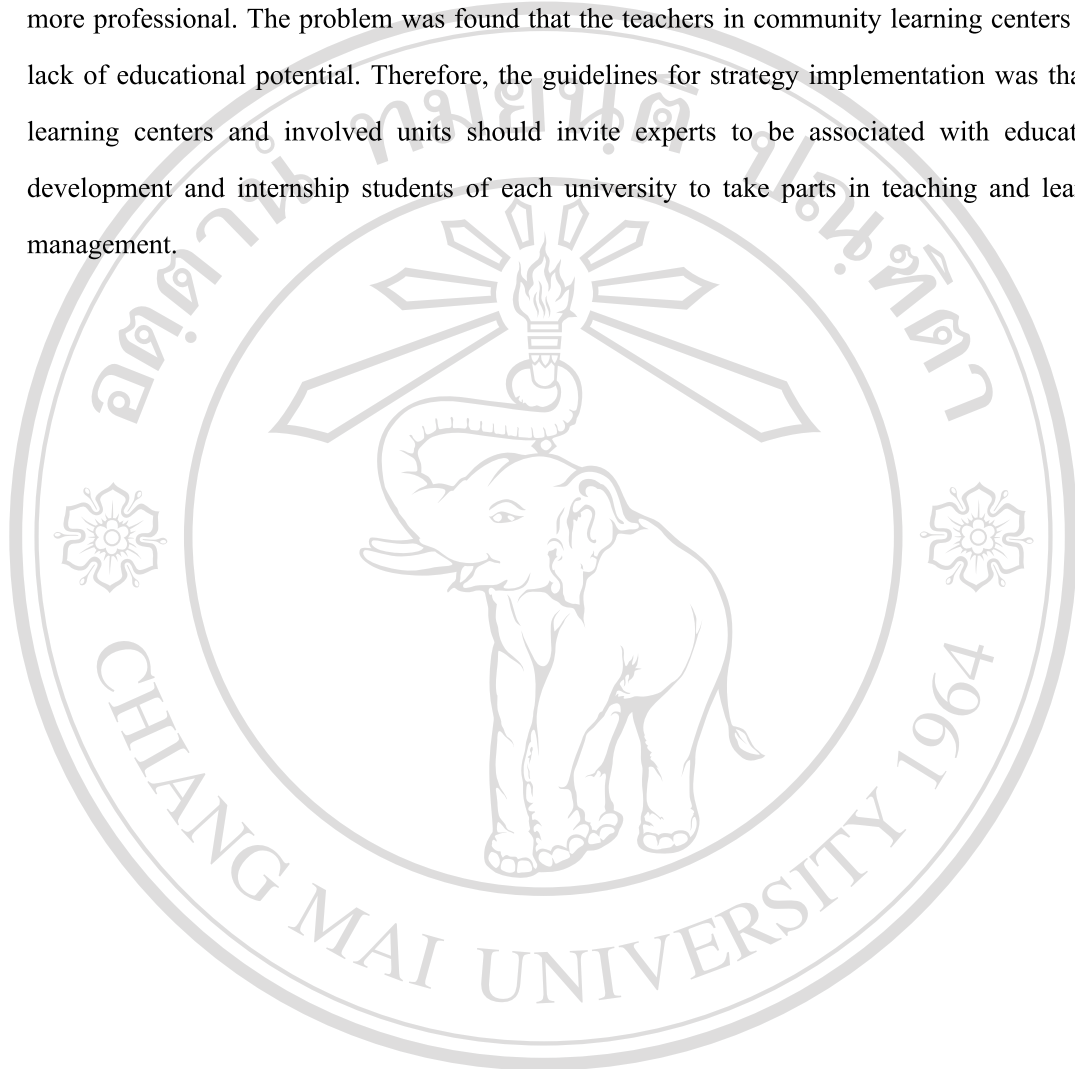
Strategy 1- access to various target groups, overall image of strategy implementation was rated at the much level. The activities were held for all parties to understand and realize the importance of upgrading the education for labor group. In term of problems, it was found that the target group did not realize the importance of the education activities. Thus, the guidelines for applying this strategy was that the non-formal education should have center for gathering students, for instance, setting graduation ceremony for graduates and giving them the certificate as well as reporting news in newspaper etc.

Strategy 2 - problem-solving learning, new life building and learning credits can be accumulated and transferred. All details of the strategy were applied and the overall image was rated at the much level. The students could accumulate and transfer learning credit. The problem found was that the students did not understand the system of educational transfer, therefore, the guideline for applying this strategy was that there should be orientation and instruction about the transfer and experience, including comparing education levels to inform all students at the same time.

Strategy 3 -The expansion and development of various learning sources. The overall image of strategy implementation was rated at the much level. The promotion to have various learning sources was done for this strategy. In term of problem, it was found that for the remote area there was still lack of learning sources so the guidelines for this strategy implementation was that there should promote the learning sources by giving honors for many units such as labels, notices or honorable announcement for any units as they were learning sources for non-formal education.

Strategy 4 - Promotion and support the entire networks for educational management. overall image of strategy implementation was rated at the moderate level. The promotion and publicity through multimedia to persuade many bodies to attend the activities. The problem was that the public relation to draw people's attention was still not much and most of the networks did not attend the non-formal education activities. Hence, the guideline for applying this strategy was that there should be multi-channels of publicizing such as radio, papers, labels etc. in order to draw people's interests and cooperation from the networks.

Strategy 5 -Adjusting management to emphasize quality service. overall image of strategy implementation was rated at the much level. Educational leaders were improved to be more professional. The problem was found that the teachers in community learning centers were lack of educational potential. Therefore, the guidelines for strategy implementation was that the learning centers and involved units should invite experts to be associated with educational development and internship students of each university to take parts in teaching and learning management.



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved